

Beskrifning huru de exercitier rätt och ...

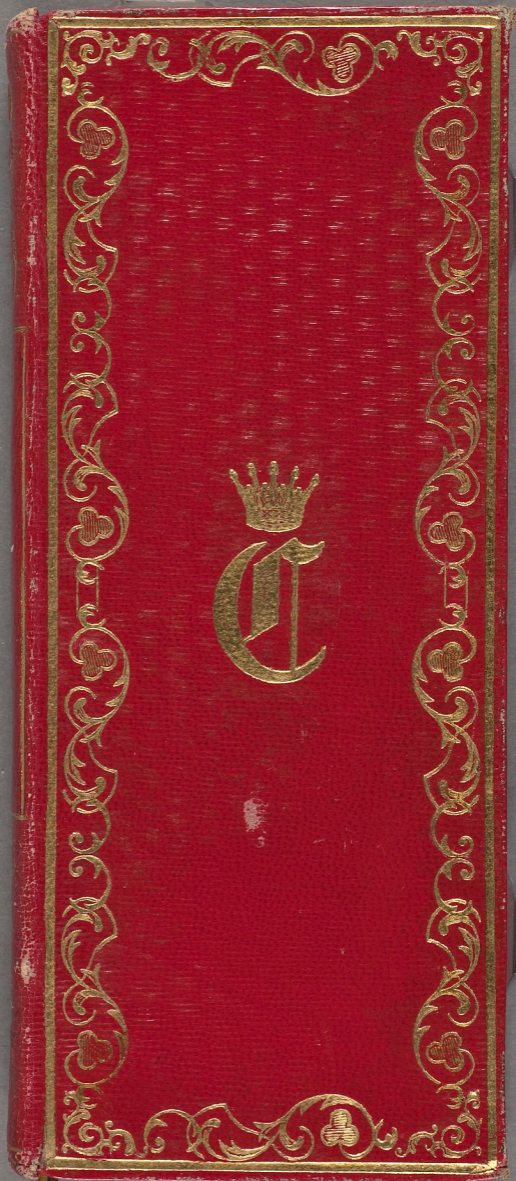
R.343

Tillkomstår 1695

Digitaliserad år 2015

National Library
of Sweden

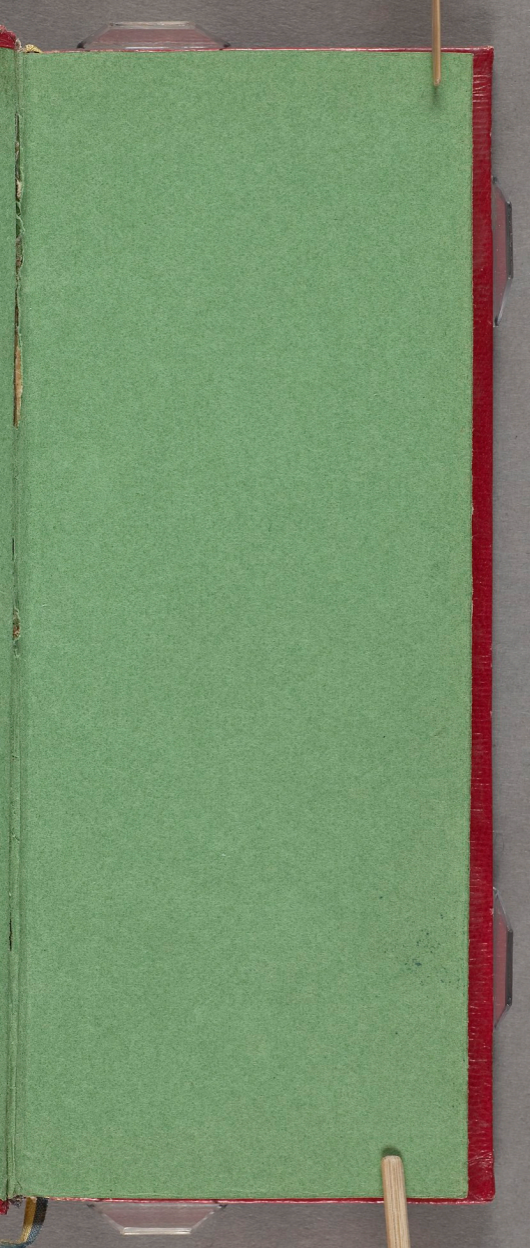

DeLambl.
Fol. 1700 Ex. a
Krigs.

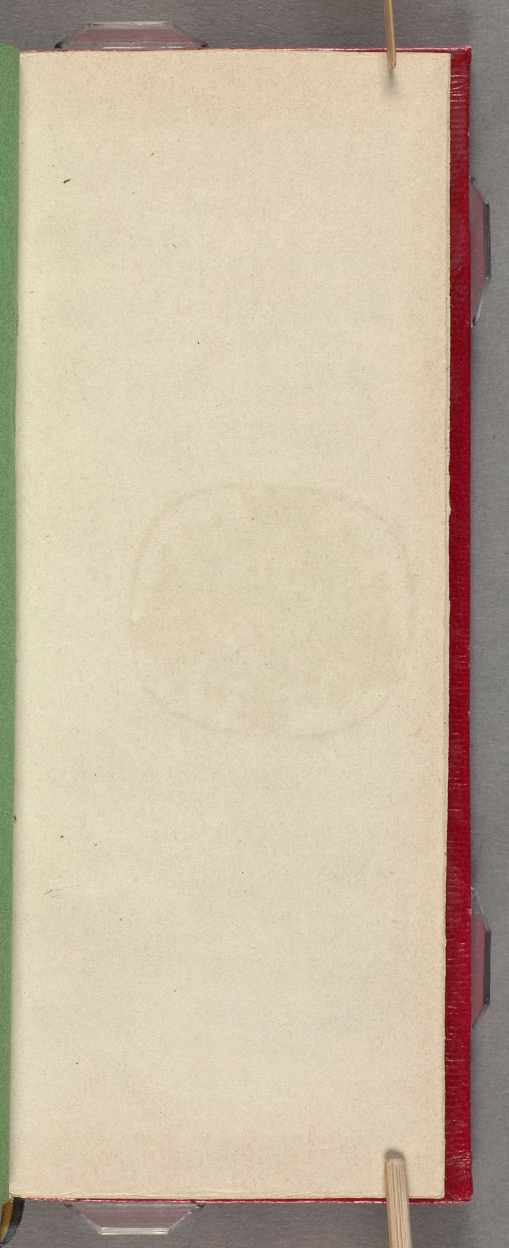
F1700

3564

5

3 hvita blad i skott

annan upplaga av

ex. b.

fortördt af en
ynkrygg

Beskrifning

Huru de

EXERCITIER

rätt och på ett Maneer
göras skola/ som effter

Kongl. May:ts
Reglemente

wid des

Cavallerie brukas.

Effter Kongl. May:ts Nåd-
ige Befallning upsatt och
tryckt Åhr 1695.

STOCKHOLM

Wti Kongl. Booktryckerijet/ hos Sal.
Wankijfs Änkia.

Cavalleriets
Exercitier.

1.

Warian ut.

2.

Ligger **W**arian i
Wänstra **H**anden.

3.

Fatter **C**arbinen.

4.

Carbinen på **L**åhret.

5.

Ligger **C**arbinen i
Wänstra **H**anden.

6.

Sanan på.

7.

Ligger an.

8 Geer

8.

Geer Fyr.

9.

Hanan af.

10.

Låter falla Carbinē.

11.

Warian i Högra
Handen.

12.

March.

13.

Halt.

14.

Lägger Warian i
Wänstra Handen.

15.

Högra Pistolen ut.

22

16

16.

Lägger Pistolen i
Wänstra Handen.

17.

Hanan på.

18.

Lägger an.

19.

Geer Fyr.

20.

Hanan aff.

21.

Sätter in Pistolen.

22.

Wärian i Högra
Handen.

23.

March.

24.

Halt.

25.

Lägger Wärian i
Wänstra Handen.

26.

Wänstra Pistolē ut.

27.

Lägger Pistolen i
Wänstra Handen.

28.

Hanan på.

29.

Lägger an.

30.

Geer Fyr.

31.

Hanan aff.

32.

Sätter in Pistolen.

33.

Wärian i Högra
Handen.

34.

March.

35.

Halt.

36.

Efftersta Leed! til
Höger och Wänster före
stärcker Fronten.

March.

37.

Höger och Wän
ster swänger Eder af till
Eder Leed igen.

March.

38.

Eftersta Leed! til Hö-
ger och Wänster drager
Eder up och förstärcker
Fronten.

March.

39.

Höger och Wänster
drager Eder af til Eder
Leed igen.

March.

40.

Eftersta Leed! til Hö-
ger drager Eder op och
förstärcker Fronten.

March.

41.

Wänster drager E-
der af till Eder Leed igen.

March.

24.

42.

Eftersta Ed! til wän-
ster drager Eder up och
förstärcker Fronten.

March.

43.

Höger Drager Eder
af till Eder Leed igen.

March.

Wid

Wid
Ryttarijets
Excercerande

måste/näst det at Ryttarens Håst är wäl Ryckstad/Puckad/Sadlad och Beklad/ effterfölliande tagas i Acht:

Sär Ryttaren
är uti sin fulla
Mundering och skall sit-
tia up til Håst/fattar han
Tygelen med Wänstra
Handen/ stryker med den
högra Wal-knuten wäl
op/ sätter den understa
Tygelen emellan det lil-
le och fierde och den öf-
werste emillan det fier-
de och tredie Singret/
A s och

(2)

och låter bägge Ty-
glarna gå igenom Handē
op och ut emellan främ-
ste och Tummel = Fin-
gret/ låter falla ändan af
Tygelen neder ut på Fin-
ger Knogarne/ på högre
sidan om Håst-Halsen /
stiger mit för Wänstra
Håst. Bogen / fattar
Carbinen med högra Han-
den/ Armē twäl utsträckt/
utan att böcka sig / åf-
twan på Pipan fram för
Hanan/ lyffter Myñin-
gen något op/ och skiuter
Carbinen, at han löper
på Stången / hwar
med han är fast knäpt
wid Remmen/ så at han
kom

(3)

Kommer med Anslaget åt
vänstra Knätveket / och
med Myninggen åstvan
för högra Armbogen / ta-
ger / som Rygelen redan
hålles / med Vänstra
Handen i Sadelknappē /
och fattar i det samma
strax Rygelen med den
högra Handen / stiger der
uti med vänstra Footen /
sätter i opstigandet Knäet
emot Hästen emellan
Bogē och Sadelgiordē /
fattar med högra Handē
baak på Sadelē något åt
höger / lyffter sig med rätt
Luff op / och i det han ka-
star högra Benet väl
utsträckt öfver Hästen /
slapper

(4)

släpper han högra Handen
baak ifrån Sadelen/
och fattar med den för-
wänd fram uti Sadel-
bomen på högra sidan/
sätter sig wäl neder i Sa-
delē/ fattar så med högra
Handen tillbaka Carbinē
öfwer Pipan/ drager ho-
nom fram och låter fal-
lan neder baak för högra
Låhret/rättar Bezel In-
gelen/håller Buken in til
Sadelknappen/ Ryggen
rätt/ Bröftet fram/ wri-
der högra Arman något
fram/håller wänstra Ar-
men wäl åt Ljfwet/ och
wänstra Handē med In-
gelen/ Thummen rätt op-
wänd!

(5)

tvänd/något frā för Sa-
del-knappen/sätter högra
Handen med Knogarne
nedertvände och Tummen
opåt hållen/ mit ut på
högra Låhret/ Armbo-
gen ut/står med det tioc-
ka under Footen i By-
gelen/Låerne rätt fram-
tredne och Knäen väl
åt Sadelen knepte/ och
håller Ansichtet oprät
fram.

När Ryttaren skall sit-
tia af/ fattar han med
högra Handen Carbinen
fram om hanan/ skiuter
honom med Anslaget öf-
wer Hästen baak för Sa-
delen/ fattar så med den
Wänste

(6)

tvänstra Handen i Sadel-
Knappen och med de hö-
gra förvånd frā uti Sa-
delbomen på högrasidan/
stiger tvål i den Wänstra
Stegbygelen / lyffter sig
med högra Handen op /
släpper högra Foten uhr
Stegbygelen / och / när
han kastar högra Låhret
tvål utsträckt öfwer Håst-
Länden / fatter han i det
samma med högra Han-
de baak på Sadelbomen /
stiger så med råt Lijf neder
af Håstē / håller i nedersti-
gandet tvänstra Knäet e-
mot Håsten emellan Bos-
gen och Sadelgiorden / ta-
ger / så snart den högra
Footen

(7)

Footen är på Marken /
den Wänstra utur Steg-
bygelen / ställer sig mit för
Häst-bogen.

Com-

Commendo

Till

Handgrepen.

I.

Warian ut.

Wistter högra handen
 hastigt op från Lähret/
 sträcker wäl ut Armen/ och
 fattar/ öfwer den Wänstra
 Armen emellan Armbogen
 och Handleden / om Hand-
 kafflä/ drager Warian med
 wäl opsträckt Arm/ det flas-
 ta åt Armen wändt/ has-
 stigt nth / sätter hastigt
 neder Wariefästet mit ut på
 högra Lähret/ Bygelen ne-
 derwänd med Udden i wä-
 dret/så at man seer wänstra
 Håst-Drat öfwer Klingan.

2 Låg.

(9)

2.

Lägger Wärian i Wänstra Handen.

Ulyffter hastigt op Wärian / högra Armen något framåt utsträckt / lägger Wäriā hastigt neder i wänstra Handen / Bygelen utwänd / fatter om Klingā ongefehr tre twär Finger från fästet / som kommer höger om Sadelknappen / håller Udden wäl i Wädret / slapper högra Handen / och sätter henne på Lähret.

3.

Fatter Carbinen.

Uplyffter högra Handen från Lähret / fatter Carbinē med tummen öfwer Pijpan / oc de andre fingrarne öfwer Låset / så at Hanā komer mit emellan Singrarne och Tummen.

(10)

4.

Carbinen på Låhret.

Lyffter Carbinē, som den
är fattad/ fram för Eder
ända op/ sätter ändan af
Anslaget neder mit ut på
högra Låhret/ oplyffier i det
samma Armbogen och hål-
ler Carbinen at Myningen
är i wädret och at han en-
lutes utom högra Håst-
Strat.

5.

Lågger Carbinen i Wänstra Handen.

Lyffter Carbinen hastigt op
från Låhret/lågger Carbinē
ofwan på Wärian i Wän-
stra Handen/ så at inre de-
len af anslaget kommer på
högra Låret/ håller Carbinē
i Wänstra Handen med
Lum.

(11)

Summen fram om Hanan och
under Stocken med de tu
främste Singrarne / Myn-
ningen och Udden af Wäriä
wål opp/håller högra Han-
dē/som i Carbinē fattat haf-
wen / med Armbogen op.

6.

Hanan på.

Lyfter högra Handen
hastigt op/fatter med Sum-
men innom / och med de
öfrige Singrarne åfwan på
Hanan / drager Hanan ha-
stigt neder / tager med hö-
gra Summen öfwer Stoc-
ken och med främste Fin-
gret på Bygelen wid Tryck-
pinnan.

7.

Ligger an.

Stöter Carbinen, som I
den med bägge Händerne
hål-

(12)

hållen/ånda fram för Eder/
at wänstra Handen med
Engelen komer wäl fram
på Håst-Hallen / lyffter
Carbinen op/ och I det I
fäncken Wynnningen / lå
förer Anslaget till Kinbe-
net och åndan der af emot
Arelwecket / opluffter hö-
gra Armen/at Armbogen är
lika högt med Arlan/ luter
Ljfwet något fram/ lyffter
åt Sadelknappen / håller
främste Fingret på Engelen
wid Tryckpinnan / som en
rörs för ån befalt warder.

8.

Gifwer För.

Lägger Fingret på Tryck-
pinnen och trycker till / och
blifwer stilla sittandes i
anläggningen till des befa-
les.

9. 59.

(13)

9.

Hanan aff.

Förer Carbinē, som I den
hällen/ hastigt neder/ tatter
honom i neder, förningen
med Tumen innom och de
andre Singrarne utom/ at
Syr. stens Skruswen komer
i weket emellan Tumen
och främste Singret/ skiu-
ter Hanan op/ fatter åter
med högra Handen Carbinē
med Tumen öfwer Pij-
pan och de andre Singrarne
wid Låset / så at hanan kom-
mer mit emellan dem och
Tumen.

10.

Låter falla Carbinē.

Lyffter op Carbinen, säncker
Myningen neder brede wid
Benet/ låter falla Carbinē,
och

(14)
och lägger höger Handen
på Handkaflan.

II.

Warian i Högra Handen.

Lyffter hastigt op War-
ian / håller henne löds wid
högra sidan med Udden/
fram åt högra Håst-Drat.

12.

March.

Gifwer effter Engelen/och
låter Håsten gå til des be-
falles.

13.

Halt.

Håller Håsten stilla/ lyff-
ter något op högra Armen
och sätter strax Warie-Få-
stet neder på Låhret.

14 Låg

(15)

14.

Lägger Wärian i Wänstra Handen.

Luffter hastigt op Wäriā/
högra Armen något fram
åt utsträckt/ lägger Wä-
rian hastigt neder i Wänstra
Handen / Bygelen uth-
wänd/fatter om Klingā on-
gefähr tre twär Finger
från Fästet / som kommer
höger om Sadelknappē hål-
ler Udden wäl i Wädret/
slapper högra Handen och
sätter henne på Lähret.

15

Högra Pistolen ut.

Oplyfter högra Handen/
drager med förwänd Hand
högra Pistolen ända opp /
Uhr Hölstret/häller honom
fram för Eder oprät at Läs-
set är nit för Hakan.

16 Läge

(16)

16.

Lägger Pistolen i Wänstra Handen.

Som J nu hållen Pisto-
len/ så lyffter honom något
op/ och lägger honom hastigt
neder på Wärian i wänstra
Handen/håller honom bak-
om Hanan/ med Tummen
öfwer Piipan och med de
två främste Fingrarne under
Stocken/håller Wynnigē
och Udden af Wärian wäl
i Wädret mit för Luffwet.
Släpper högra Handen och
sätter den på Lähret.

17.

Hanan på.

Lyffter högra Handen ha-
stigt op/ fatter med Tummen
innom/ och med de öfrige
Fingrarne uppå Hanā/ dra-
ger

(18)

fatter strax med högra Handen Hanan/så at Fyr. stens Skrufwen är mit i weket emellan Tummen och de andre Fingrarna / skiuter hastigt Hanan op/ sätter högra Handen på Låhret.

21.

Sätter in Pistolen.

Oplyfter högra Handen fatter Pistolē/ sätter honom med förwänd Hand in i Hölstret/ och lägger högra Handen på Hand-kastan.

22.

Warian i Högra Handen.

Lyfter hastigt op Warian uhr Wänstra Handen/ håller henne löds wid högre Sidan med Udden fram at högra Håst-Drat.

March

(19)

23.

March.

Gifwer effter Engelen och låter Håsten gå till des befallles.

24.

Halt.

Håller Håsten stilla/ lyffter något op högra Armen och sätter straxt Wärie. Fåstet neder på Låhret.

25.

Lågger Wärian i

Wänstra Handen.

Lyffter hastigt op Wäriā/ högra Armen något fram ut utstråckt/ lågger Wärian hastigt neder i wänstra Handē/ Engelen nederwänd/ fattter om Klingā ongefehr tre twår Finger från Fåstet/ som kommer höger om Sa-

B 2

del

(20)

del Knappen håller Uddē wäl
i wädret / släpper högra Han-
den och sätter henne på Låret.

26.

Wänstra Pistolen ut.
Upluffter högra Handē / dra-
ger wänstra Pistolē ända op
ihr Hölstret öfwer wänstra
Armen / håller honom fram
för Eder oprätt / at Låset är
mit för Hakan.

27.

**Lägger Pistolen i
Wänstra Handen.**

Som i nu hållen Pistolen
så lyffter honom något op och
lägger honom hastigt ueder
på Wärian i Wänstra Han-
den / håller honom baak om
Hanan / med Tummen ö-
fwer Pipā och de tuu främsta
Fingrarne under Stockē / hå-

(21)

er Mynningen och Udden af
Barian wäl i Wädret mit
för Lijfwet / släpper högra
Handen och sätter den på
Lähret.

28.

Hanan på.

Lyfter högra Handen ha-
stigt op/ fatter med Tummen
innom och med de öfrige Fin-
garne uppå Hanan / drager
 honom hastigt neder / lyfter
å Pistolen med högra Han-
den / fram för Eder oprätt /
t Låset är mit för Hakan.

29.

Lågger an.

Sträcker wäl ut högra Ar-
men / säncker Pistolē och lyff-
er åt Sadel-knappen / håller
 närmsta Fingret på Bygelen
 vid Tryck-pinnan.

B 3

30

(22)

30.

Giswer Fyr.

Lägger Fingret på Tryck-
pinnan och trycker till / och
blifwer stilla sittandes i an-
läggningen til desß befallles.

31.

Hanan aff.

Lägger hastigt neder Pistolen
i wänstra Handen / fatter
strax med högra Handen Ha-
nan / så at Fyrstens-Skrufwe-
är mit i weket emellan Tum-
men och de främste Fingrar-
na / skuter hastigt Hanan op/
sätter högra Handen på Låh-
ret.

32.

Sätter in Pistolen.

Oplyffter högra Handen /
fatter Pistolen / sätter honom
in

(23)

in i Hölstret / öfwer wänstra
Armen / och lägger högra
Handen på Handkafflen.

33.

Wärian i Högra Handen.

Lyfter hastigt op Wärian
uhr Wänstra Handen / håller
henne löds wid högra Sidan
med Udden fram åt Högra
Häst Drat.

34.

March.

Giswer effter Tygelen och
låter Hästen gå till des be-
falles.

35.

Halt.

Håller Hästen stilla / lyff-
ter något op högra Armen /
och sätter strax Wärie-fästet
neder på Låhret.

B 4

För

Sör än effterfölliande
 Commendements om
 Frontens förstärkning skee/
 antingen med ett Compag-
 nie eller med twänne Esqua-
 drons-wijs/mätte af Weder-
 börande Officerare efftersta
 Ledden wara rätt afdeilt i fyra
 Delar/ så at/när befaller/
 Ryttarne förut wäl weta/
 hwilka den främsta/ och
 hwilka den midlersta Ledden
 förstärckia skola/ på det de
 både uti Op-Marchen och
 Swängningen/ sampt Op-
 dragningen och Afdragnin-
 gen wetta wäl sin Man och
 Plaz; Här wid måtte och
 grant achtas/ at Förstärck-
 ningen af Fronten Esqua-
 drons-wijs skeer allenast med
 op och afdragning / men en
 med Swängning.

Effter

Efftersta Led! til Hö-
ger och Wänster förstär-
ker Fronten.

March.

I fierdedel afdelte Ryttare/
som stå i efftersta Ledet
ytterst på höger / och I Fier-
dedel afdelte Ryttare / som stå
i efftersta Ledet ytterst på
Wänstra Flygelen / Marche-
rer och ställer Eder / I på
höger iempt med främste
Ledet / på höger / och I på
Wänster iempt med främste
Ledet på Wänster / och i det
samma Marcherer med dem
tillijka I fierdedelar afdelte
Ryttare / som stå på Höger
och Wänster mit uti efftersta
Ledet / och ställer Eder iempt
på Höger och Wänster med
den andra Ledet / som de för-
re iden främsta Ledet sig op-
ställt hafwa. B 5 Hö

Höger och Wänster

swänger Eder af till
Eder Leed igen.

I Fierdedel afdelte Ryttare/
som stå på Höger/ och I
Fierdedel afdelte Ryttare/ so
stå på Wänster Flögelen i an-
dra Leden/ Wänder Edre Hä-
star / I på Höger till
Höger/ och I på Wänster till
Wänster/ och swänger Eder
tätt Knå emot Knå till Edert
förra ställe i efftersta Leden/
och i det samma Wänder E-
der I Fierdedel afdelte/ på Hö-
ger och Wänster i främsta
Leden stående Ryttare till
Höger och Wänster och swän-
ger Eder/ slutne/ Knå emot
Knå/ på samma sätt till Edre
förra ställen på Höger och
Wänster i efftersta Leden.

Effter

(27)

38

Efftersta Led! til Höger och Wänster drager Eder up och förstärcker Fronten.

March.

I Fierdedel afdelte Ryttare/ som stå på Höger/ och I Fierdedel afdelte Ryttare som stå på Wänster aff efftersta Ledem/ Marcherer bågge sijdor Höger och Wänster effter hwarandra Op och ställer Eder iempt med den främsta Ledem. Samaledes Marcherer I Fierdedelar afdelte Ryttare/ som stå mit i den efftersta Ledem tillijka på Höger och Wänster op/ och ställer Eder iempt med den andra Ledem.

Hög

(28)

39

Höger och Wänster
drager Eder af till Eder
Led igen

March.

I Fierdedelar afdelte Ryttare af efftersta Ledet/som stå uti den andra Ledet/wänder Eder Höger och Wänster/dragger Eder så af som op / och I Fierdedelar afdelte Ryttare af efftersta Ledet/som stå i den främsta/ drager Eder sam-
maledes lijka med dem aff /
och ställer Eder alla hwar på
itt ställe i efftersta Ledet igen.

40

Efftersta Ledet! Höger
drager Eder op och
förstärcker Fronten.

March.

I på Höger Flygelen i eff-
tersta Ledet stående halfpar-
en Ryttare/dragger Eder eff-

(29)

ter hwar annan op oc ställer Eder på höger Flygelē iemt med den främsta Leden/ och i det samma drager J på Wänstra Flygelen i efftersta Leden stående halsparten Ryttare Eder effter hwar annan op/och ställer Eder på höggra Flygelen iemt med den andra Leden.

41

Wänster drager Eder af till Eder Leed igen.
March.

J af efftersta Leden som stå i den andra/drager Eder först Wänster af och så J so stå i den främsta Leden/ drager Eder Wänster af och ställer Eder hwar på sin Plats i efftersta Leden.

42.

Efftersta Leed! till
Wänster drager Eder up och förstärcker Fronten.
March.

J på

(30)

I på Wänstra Flygelen i
efftersta leden stående half-
parten Ryttare/ drager Eder
effter hwar annan op och
ställer eder på Wänstra Fly-
gelen iemt med främsta le-
den /och I det samma drager
I på högra Flygelen i effter-
sta leden stående halfparten
Ryttare Eder effter hwar
annan Op/ och ställer Eder
på Wänstra Flygelen iemt
med den andra leden.

43.

Höger drager Eder
af till Eder leed igen.
March.

I af efftersta leden/ som stå
i den andra / drager Eder
först höger aff/ och så/ I/ som
stå i den främsta / drager E-
der höger af / och ställer E-
der hwar på sin Platz i den
efftersta leden.

Com^e

Commendo

till Salva

Sätter in Wäriorna
öfwer alt och tager högra
Pistolen ut.

Enffter Wärian ov ifrån
Låh: et/ sträcker Handē något
ut til höger/ skiuter i det samā
fram wänstra Handen på
Häst: Halsen/ och oplyffter
wänstra Armbogen/ sätter in
Wärian under Armē/ drager
strax ut högra Pistolen med
förwänd Hand/ håller honom
fram för Eder oprätt/ at Lå-
set är mit för Hakan.

Sanan på.

Lägger Pistolen uti Wän-
stra Handen/ lyffter högra
Handē hastigt op, fatter med
Lummen inuom och med de
öfriga

öfrige Fingrarne uppå Hanā/
drager honom hastigt neder/
sätter Handen på Låhret.

Pistolen i Wådret

Sätter Pistolen/ lyffter ho-
nom hastigt op i Wådret med
högra Armen wäl oprätt / y-
håler fr ämste Fingret på By-
gelen wid Tryck-pinnan.

Gifwer Fyr.

Lågger Fingret på Tryck-
pinnan och trycker aff/ lågger
strax Pistolen i Wånstra Han-
den/ skuter hastigt Hanan af/
sätter fort in den affskutne
Pistolen / drager ginast ut
Wånstra Pistolen och håller
honom fram för Eder oprätt
at Låset är mit för Hanan.

Hanan på.

Lågger Pistolen nti wån-
stra Handen/ lyffter högra
Handen hastigt op, sätter med
Lum.

Tummen innom och med de öf-
 ige Fingrarne uppå Hanan/
 drager Hanan hastigt neder/
 Wätter Handen på Låhret.

Pistolen i Wådret

Fatter Pistolen/ lyffter ho-
 nom hastigt op i Wådret/
 med högra Armen wäl op-
 sträckt/ håller främste Fingret
 på Bygelen wid Tryckpinnan.

Giswer Fyr.

Lägger Fingret på Tryck-
 pinnan och trycker af/ sätter
 strax in den afskjutne Pisto-
 len/ lägger högra Handen på
 Handkastan öfwer wänstra
 Armen.

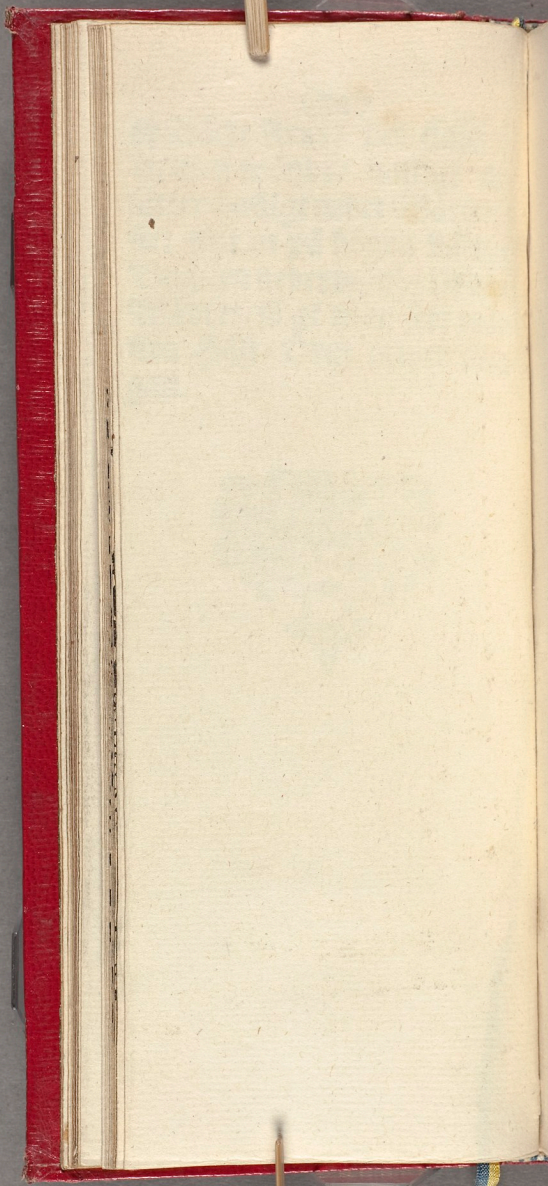
Warian ut.

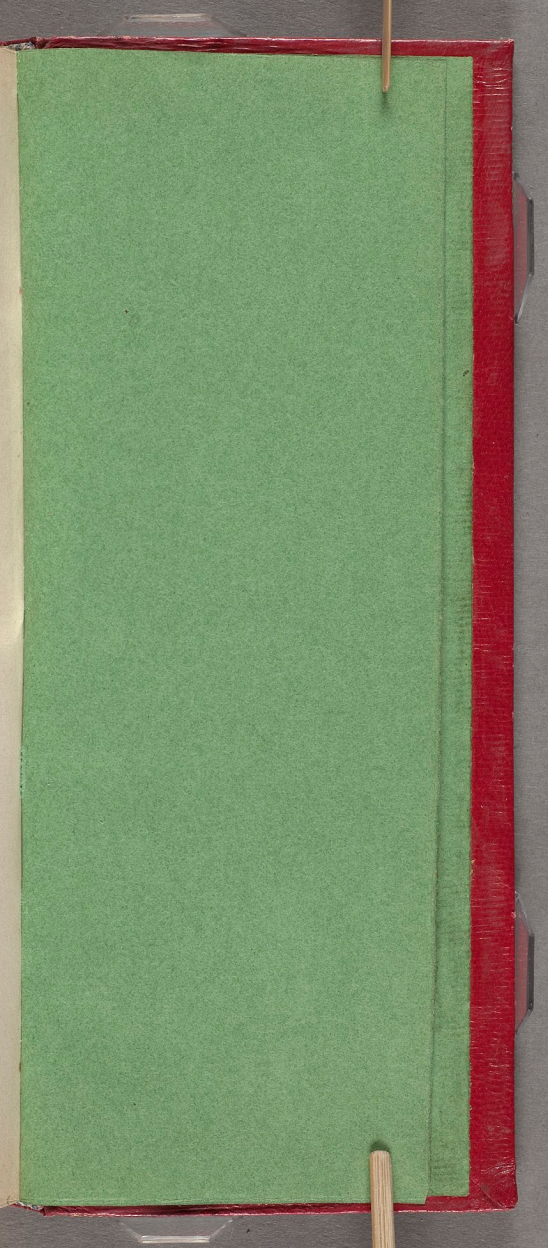
Drager Warian med wäl
 op-

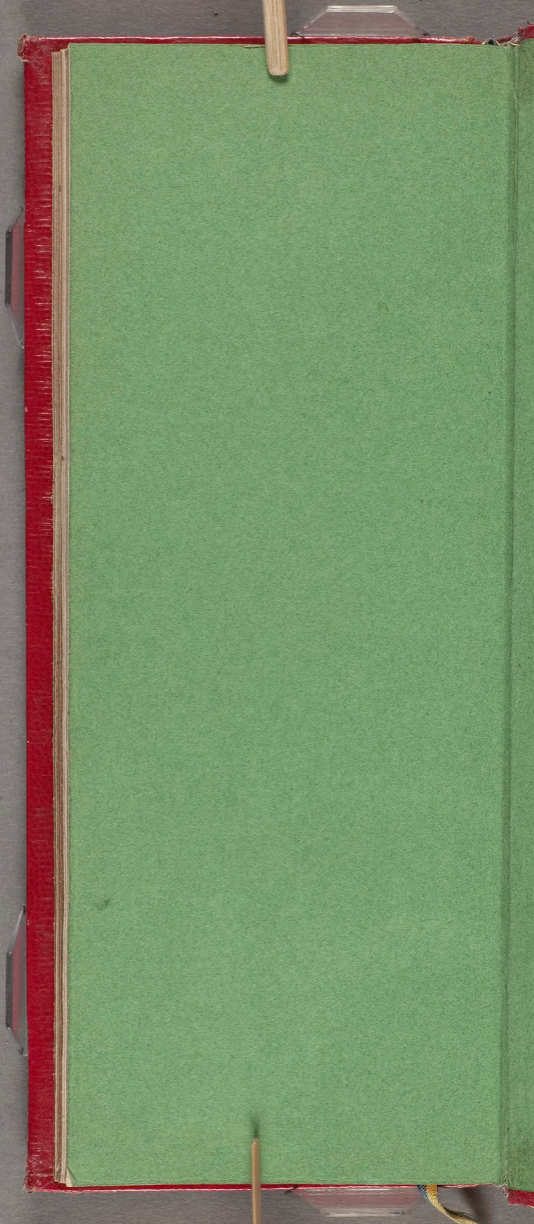
(34)

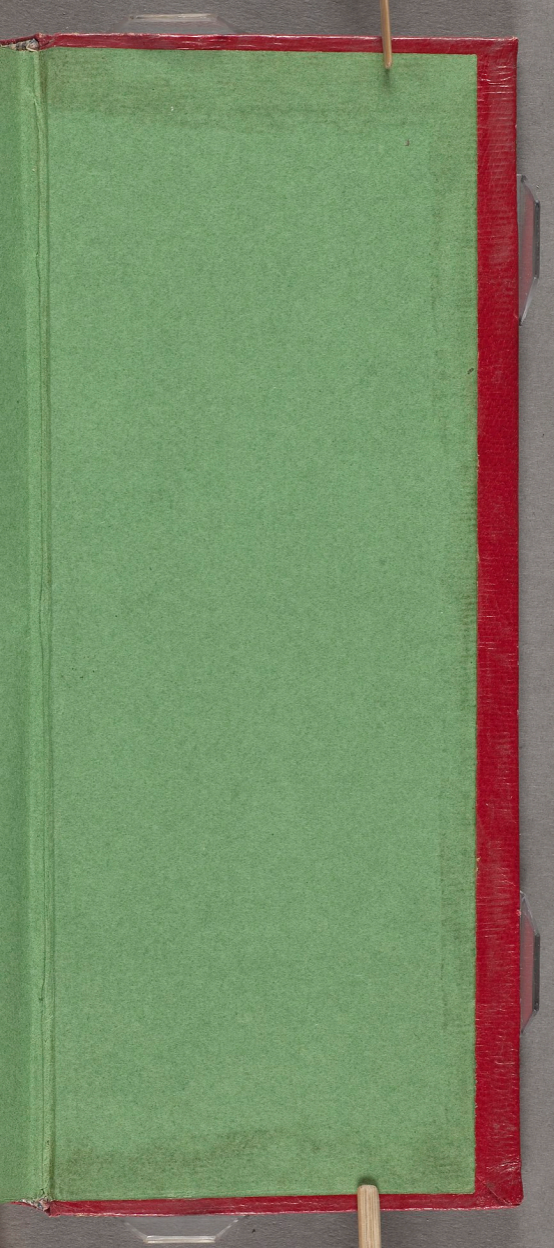
opstræckt Arm / det flata at
Armen wändt / hastigt ut /
sätter hastigt neder Wärie. så-
stet mit ut på högra Lähret /
Bygelen nederwänd / Udden i
Wädret / så at man seer wän-
stra Häst. Drat öfwer Kling-
gan.

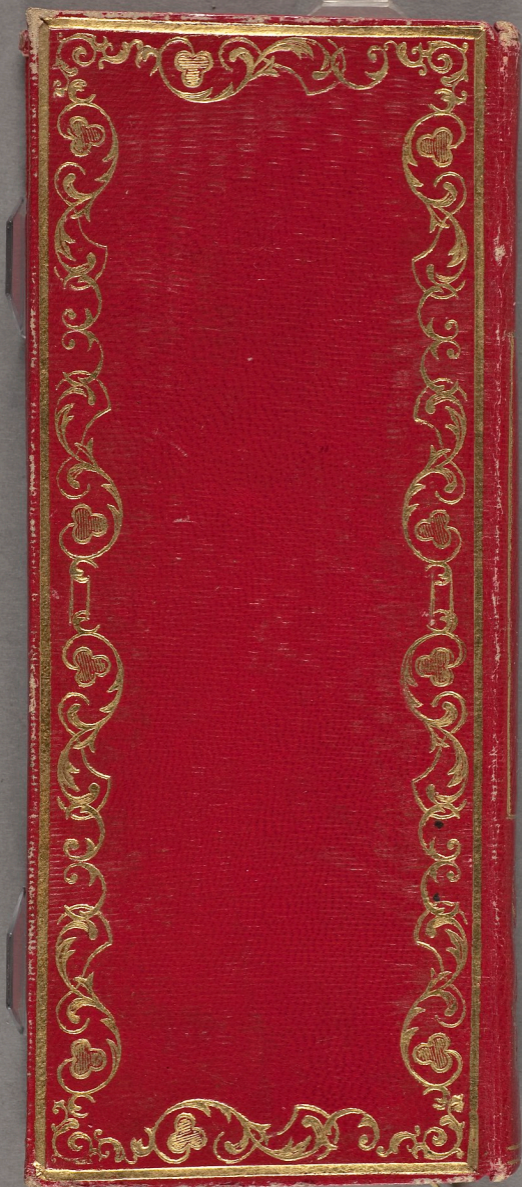

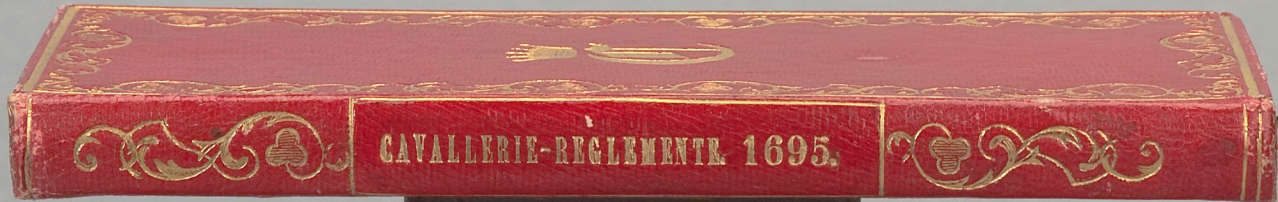

CAVALLERIE-REGLEMENTE. 1695.

